

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

2SQ300 Specialpedagogik, 30 högskolepoäng
Special Education, 30 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap 2009-06-17

Senast reviderad 2012-06-15. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2011

Förkunskaper

Lärarexamen eller 30 hp i pedagogik eller motsvarande

Förväntade studieresultat

Det övergripande syftet är att den studerande skall utveckla sin professionella kompetens för att inom ramen för en pedagogisk verksamhet kunna bidra med kunskap som rör alla barns/elevs möjligheter till delaktighet och lärande inom ramen för den dagliga verksamheten.

Delkurs 1, Perspektiv på specialpedagogik, 7,5 hp

Den studerande skall efter genomgången kurs kunna:

- definiera specialpedagogik som vetenskap och praktik
- redogöra översiktligt för den specialpedagogiska verksamheten i ett historiskt perspektiv
- beskriva specialpedagogisk verksamhet utifrån skilda perspektiv samt redogöra för de pedagogiska konsekvenserna
- analysera utvecklingssamtalet utifrån kritiska samtalsmetodiska aspekter
- beskriva arbetet med åtgärdsprogram som en process med berörda aktörer för att stödja barn/elever och utveckla verksamhetens lärmiljöer

Delkurs 2, Likabehandlingsarbete i en skola för alla, 7,5 hp

Den studerande skall efter genomgången kurs kunna:

- beskriva likabehandlingsarbete utifrån fem diskrimineringsgrunder
- diskutera normers och psykosociala faktorerers betydelse för trivsel, gemenskap, diskriminering och mobbning
- redogöra för olika värdepedagogiska arbetssätt för att stödja barn och unga, särskilt i socialt utsatta miljöer
- känna till professionell samverkan och nätverksarbete
- känna till olika funktionsnedsättningar, dess pedagogiska konsekvenser och arbetssätt i pedagogiska praktiken

Delkurs 3, Läs-, skriv-, och matematikutveckling ur ett specialpedagogiskt perspektiv, 7,5 hp

Den studerande skall efter genomgången kurs kunna:

- känna till aktuell och relevant forskning gällande läs-, skriv- och matematik utveckling och visa sambandets betydelse på individ-, grupp- och organisationsnivå i pedagogisk verksamhet
- redogöra för förebyggande arbete med att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer
- beskriva och förklara pedagogiska strategier i mötet med läs-, skriv- och matematiksvårigheter

Delkurs 4, Vetenskaplig fördjupning med ett specialpedagogiskt innehåll, 7,5 hp

Den studerande skall efter genomgången kurs kunna:

- kunna definiera, avgränsa och analyserar relevanta problem och formulerar syfte och problemformulering för en mindre studier
- utifrån vetenskapligt förhållningssätt kunna planera och genomföra en mindre undersökning inom de specialpedagogiska problemområdet
- självständigt söka information och värdera källor

Innehåll

Delkurs 1, Perspektiv på specialpedagogik, 7,5 hp

Kursen omfattar följande moment:

- specialpedagogiskateorier och praktik
- specialpedagogisk verksamhet i ett historiskt perspektiv
- specialpedagogiskt arbete på individ-, grupp- och organisationsnivå
- samtalsmetodik, utvecklingssamtal
- åtgärdsprogram som ett pedagogiskt verktyg

Delkurs 2, Likabehandlingsarbete i en skola för alla 7,5 hp

Kursen omfattar följande moment:

- likabehandlingsarbete i förskola och skola
- inneslutande och uteslutande normskapande processer
- socialt utsatta barns och ungas villkor
- psykosociala faktorer
- samverkan emellan professioner
- funktionsnedsättning, delaktighet och lärande
- värdepedagogiska arbetssätt

Delkurs 3, Läs-, skriv- och matematikutveckling ur ett specialpedagogiskt perspektiv 7,5 hp

Kursen omfattar följande moment:

- läs-, skriv- och matematikutveckling
- aktuell och relevant forskning
- lärandemiljöns betydelse
- läs- och skrivsvårigheter/dyslexi samt matematiksvårigheter
- åtgärder, kartläggning samt kompensatoriska hjälpmedel

Delkurs 4, Vetenskaplig fördjupning med ett specialpedagogiskt

Innehåll, 7,5 hp

Kursen omfattar följande moment:

- informationssökning inom ett avgränsat problemområde
- kommunikativa texter inom vetenskaplig genre
- beprövad erfarenhets betydelse för vetenskapligt skrivande
- forskningsetiska frågor

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, individuellt arbete och samverkan i grupp. Omfattningen av obligatoriska moment framgår av studieanvisningar och schema.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Skriftliga och muntliga examinationsuppgifter, fältuppgifter samt aktivt deltagande i seminarier. Detaljerade former för respektive examinationsuppgift och betygskriterier finns i studieanvisningar.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs kontinuerligt muntligt och/eller skriftligt under kursens gång. Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering. Kursvärderingen sammanställs och arkiveras på institutionen. Resultat återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Student vid Linnéuniversitet har rätt att få sitt betyg för kurs översatt enligt ECTS-skalan. En begäran om översättning skall helst ske i samband med kursstart, dock senast innan betyg sätts för kursen

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1

Ahlberg, Ann. Specialpedagogik av igår, idag, i morgon IPD-rapport Göteborgs universitet 2007 s. 84-95. 12 sidor.

Asp-Onsjö, Lisa. *Specialpedagogik i en skola för alla*. I Lundgren, Ulf, Säljö, Roger, Liberg Caroline, red. *Lärande, skola, bildning*. Natur och Kultur, 2010. 21 sidor.

Ellneby, Ylva & von Hilgers, Barbro. *Att samtala med barn genom att lyssna med fyra öron*. Natur och Kultur, 2010, 193 sidor.

Juul, Jesper & Jensen, Helle. *Relationskompetens i pedagogernas värld*, Runa förlag, 2005. 285 sidor.

Karlsudd, Peter. *Sortering och diskriminering eller inkludering*. Specialpedagogiska rapporter och notiser nr 6. Högskolan i Kristianstad, 2011. 60 sidor.

Normell, Margareta. Pedagogens inre rum, Studentlitteratur, 2004. 132 sidor.

Persson, Bengt. Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap, Liber, 2008. 148 sidor.

Skolverket. Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen, Allmänna råd, 2008. 22 sidor.

Skolverket. För arbete med åtgärdsprogram, Allmänna Råd, 2008. 45 sidor.

Svenska Unescorådet. Salamancadeklarationen och Salamanca +10 Skriftserie, 2006. 62 sidor.

Delkurs 2

Andersson, Inga. *Lyssna på föräldrarna*, Stockholms universitets förlag, 2004, 247 sidor.

Elmeroth, Elisabeth. *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Studentlitteratur, 2008, 178 sidor.

Hammar, Lena & Johansson Inger (2008). *Visst kan ALLA vara med! - i idrott, lek och spel*. Örebro: Varsam. 178 s.

Hindberg, Barbro. *Sårbara barn*. Gothia, 2006, 228 sidor.

Helldin, Rolf & Sahlin, Birgitta. *Etik i specialpedagogisk verksamhet*. Studentlitteratur, 2010. 219 sidor.

Jenner, Håkan. Motivation och motivationsarbete i skola och behandling, Myndigheten för skolutveckling, 2004. 120 sidor.

Juul, Kirsten. *Barn med uppmärksamhetsstörningar*. Studentlitteratur, 2010. 53 sidor.

Skolverket. *För arbetet med att främja likabehandling*. Skolverkets allmänna råd och kommentarer, 2010. 34 sidor.

Skolverket. *Att undervisa elever med svenska som andraspråk*. Skolverket-publikationer, PDF, 2003. 8-11, 58-66, 20 sidor.

Skönlitterär litteratur som knyter an till social utsatthet.

Artiklar om psykosociala faktorer och värdepedagogiska frågor.

Delkurs 3

Jacobson, Christer. *Artiklar kring läs – och skrivsvårigheter/dyslexi*. Erhålles av institutionen. 50 sidor.

Jacobson, Christer. *Läs – och skrivsvårigheter och engelska*. I.S Samuelsson Boken om Dyslexi, Natur och Kultur, 2009 Erhålles av institutionen. 15 sidor.

Lundberg, Ingvar. *Läsningens psykologi och pedagogik*. Natur och kultur, 2010. 176 sidor.

Lundberg, Ingvar & Sterner, Görel. *Räknesvårigheter och lässvårigheter*, Natur och Kultur, 2006. 159 sidor.

Lundberg, Ingvar. *God skrivutveckling*, Natur och Kultur, 2008. 107 sidor.

Malmer, Gudrun. *Bra matematik för alla*. Studentlitteratur, 2002. 230 sidor.

Reichenberg, Monica. *Vägar till läsförståelse*. 130 sidor.

Skolverkets rapport. *Kvalitetsgranskning Undervisning i matematik-utbildningens innehåll och ändamålsenlighet*. 2009:5, 70 sidor.

Skolverket – publikationer, PDF, sid 8 – 11, 58 – 66. 20 sidor.

Skolverket. *Nya språket lyfter*. Stockholm, 2008, eller annat kartläggningsmaterial anpassat till olika åldersgrupper i skolan. 20 sidor.

Delkurs 4

Patel, Runa, Davidsson. B. *Forskningsmetodikens grunder, Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Studentlitteratur 1994.123 sidor.

Valbar litteratur cirka 1000 sidor